

occasione pigrescerent. Non enim in reprehensionem venit qui humanus est in largiendo sed hic qui cum possit labore ferre. oiose vult vitam a gere.

Quod signū in omni epistola ē. Propter adulteratores scripturarum manus sua in fine omnium epistolarum salutatione se subscribere testatur: ut sub nomine eius nulla epistola accipiatur que non fuerit manu eius subscripta.

Timotheo in asi
a relictō episcopo scribit paulus de episcopali officio quo modo pseudo apostol resistat: quāmodo ecclēsiā institutā quales p̄biteros vel diaconos ordinet: quales viduas honoret: quāmodo ipse in ecclēsia se habeat: vel quāmodo eam regat.

Hiero. Timotheus iste fuit filius mulieris fidelis: patre gentili procreatus: et cū non esset circumcisus: ipse gentilis: hunc dabant bonū testimonium fratres qui erant lystris et byconio: hunc voluit paulus proficiā secūz et ideo circuncidit: propter iudeos qui erant in illis locis.

Erat q̄ eruditus tam diuinis scripturis q̄ liberalibus artibus hunc apostolus crevit episcopum: et ideo eum admonet ut sollicitus sit in ecclēsiastica ordinatione. Intentō apostoli est in hac epistola instruere timotheum de episcopalis dignitatis officio. Mōdus talis. Primo salutat eū. Deinde monet ut pseudo apostol resistat. Postea istruit de episcopali officio dicens: quales debeat ordinare presbiteros et diacones: et quales debeat esse mulieres eorum. Deinde quales viduas recipere debeat. Et postea de modo correctionis instruit eū. In fine admonet ut vitet prophanas nonitates.

Secūdū imperium. Unde. Segregate michi paulum et barnabā in opus ad quod elegi eos.

Bratia et misericordia. In hac salutatione tria ponit que ei operat: cum in alijs tantum duo posuerit. Misericordia hic accipitur quod in alijs epistolis gratia dicitur: id est remissio peccatorū. Pax est tranquillitas animi: p̄fubatio eterne pacis. hec communiter omnibus optare solet. Bratia vero quam bic addit: episcopis optatur: id est donatō spiritu sicut qua ministri dei armantur.

Si. roganū. Post salutatōnem prius de pseudo repellendis incipit hic legem adhuc tenendam docentib.

Roganū dicit: ut affectum charitatis: et formam humilitatis osteneret.

Fabulis et genealogiis. Augustinus. Hereticus quidam inimicus legis et prophetarum existimat apostolum hoc loco divina eloqua fabulas appellasse: sicut et alibi cum ait: prophanas et oniles fabulas dicitur. Quis ita non multum hereticus erraret. Cur ergo ipse idem fecit si hec esse quiles fabulas indicavit. Cur dicit: abraham habuit duos filios: et alia

buiusmodi. Sed melius dicit: q̄ p̄ter legitimas scripturas habent inde traditiones non scriptas: quas memoriter docent et deuterōsin vocat: vbi dicunt deum duas uxores creasse primo homini: ex quibus genealogias finitas texunt facientes in fructuissimas questiones: has autē dicit fab.

Fabulis indeorum: qui dicunt duas mulieres fuisse primo homini eman: et alteram ex qua dicunt multos filios esse natos: quod nūc sacra pagina narrat. Genealogiis: quibus narrant se de genero abiae et dauid: q̄ iudeis salus de beatur. vel quibz narrant christum non esse de dauid.

Finis enim. In

fide est edificatio dei:

quia ex fide est spes: et inde charitas quae est adiunctio legis. Vl

docent et intendunt fa

bulis et genealogiis: s

finis et impletio legis est

charitas: quare non est

opus alijs. Dicte,

pti. Pro precepto

rum: quorum imple

to est dilectio dei et proxi

mi. Unde. In his du

obus mandatis tota

lex pendet et prophete

bus a

finis dicitur ter

minus: finis consum

ptō: finis quoq̄ imple

to dicitur et columnā

tio. Aut enim finitur

panis: aliter tunica a

lit hic et ibi ager Pa

nis et absinatur et n

sit. Tunica et consu

metur et perfecta sit. A

ger vi sicut et limitib

luis iterclusus ampli

us nō extendatur.

Finis enim pre

cepti ē. Augustin.

Lotam enim magni

tudinem et ampliitudinem diuinorum eloq

orū secura possidet

charitas: qua deum p

rimū q̄ diligimus.

que radix est omnium

bonorum. Unde in

bis duobz mandatis

tota lex pendet et pro

phete. Si ergo non vacat omnes sacras paginas perscrutari: omnia in vo

lucra sermonum evoluere: omnia scripturarum secreta penetrare: tene cha

ritatem vbi pendent omnia: quia finis omnium est dilectio dei et proximi.

Nullum rerum diligendarum genus in his duobus preceptis pretermisit

est. Cum enim p̄currat dilectio dei et sequatur dilectio proximi: de dilecti

one tua nihil dictum videtur. Sed cum dictum est: diligēs proximum tu

um sicut te ipsum. simil et tui abs te dilectio pretermissa non est. Ille autem

sancte et iuste vivit: qui ordinatam habet dilectionē: ne aut diligat quod

non est diligendum: aut eque diligat: quod minus vel amplius diligendū

est: aut min vel ampli: q̄d eḡ diligēdū est: oīs hō inquitū peccator: est: nō

ē diligēdū: inquitū hō bō est: diligēdū est propter deū: deō propter

scipsum. Et deū quisq̄ amplius debet diligere: q̄ scipsum. Item ampli

us alius homo diligendū est: q̄ corpus nostrum: quia propter deū om

mia ista diligenda sunt: potest nobiscum alius homo deo perfici: quod nō

poteſt corpus: quia corpus per animaz viuit: qua fruimur deo. Omnes au

tem eq̄ ad partē bona diligendi sunt: sed cum omnibus prodere non pos

sis: his potissimum consulendum est: qui pro locorum et temporum: vel q̄

rūmibz rerum oportunitatibus constrictus tibi quasi quadam sorte con

iunguntur. Om̄i igitur hec summa est: ut intelligatur legis diuinarum q̄

scripturarum plenitudo charitas esse rei qua fruendum est: et rei q̄ nobiscū

ea fruī potest: id est: dei et proximi. precipit enim deus diligē et proximus.

ut autem quis se diligat alio speciali precepto non est opus.
Idem. Charitas ista amor dei est et proximi. Amor huius seculi cupidi
tas dicitur minuitur cupiditas charitate crescere. Cupiditas ergo refrenet
charitas excitetur.

Conscientia bona. Aug^o. Conscientia pro spe. Ille enim ad id quod

diligit se pertinuerunt
desperat cui male con
scientie scrupul^o inest.

Et fide non ficia
ta. Vel non ficiunt et
fragili vel in qua non
quibus sibi quodlibet
singul^o sed catholic^o.

A quibus. Im
probab^o bic aduersari
os quilegalia trade
bant dicens a quibus

Non intelligen
tes et. Si quando ei
de prava et falsa opin
ione sua reprobardi et
commixt ceperint ad
defendendum id quod
leuissima temeritate et
aptissima falsitate di
xerint de sanctis libris
multa verba pronun
ciant volentes esse le
gisdoctores cum tam
non intelligent que lo
quuntur vel de quibus.

Scimus autem
approbat suam par
tem.

Scimus autem. Ne
videretur legem incu
sare addit. Scimus autem
ne iterum videatur eam induce
re subiungit. Scientes
hoc quia iusto non est
lex posita quia non ex
ea est iustus sed ex fido
ad quid igitur ei necel
saria est lex. Sed ideo
data est ut vel reipu
nire vel peccare nolent
em coercent. Justus
tamen est ea non egit
vitium et sic est in au
toritate aliis et futura
attestaretur factis.

Quoniam bona
si non iusto posita sed
iustus non egit pe
dagogo sed iustus
vicit iustus.

Legitime vta
tur qui sit ad temp^o
datus et sub christo deserit. Nam iustis per remissionem non est opus lege
a qua liberi sunt per christum.

Legitime vtitur. Lege legitime vtitendi multiplex est modus ut secun
dum aliud iustus et secundum aliud iniustus recte dicatur legitime vti le
ge. In iustis enim ea legitime vtitur quando intelligens quare data sit
eius comminatione tanquam pedagogo perducitur ad gratiam per quas
iustus fiat. Justus vero et illa legitime vtitur cum tenendo iniustis im
ponit ut sic cum iniustis coperit inolite concupiscentie moribus incentio p
hibitionis et cumulo prevaricationis augeri confugiant ad iustificantem
gratiam et per eam suavitate iusticie delectati penitentie minantis evadat.

Quia iusto non est lex posita. Id est imposta ut supra illuz sit
vici dominetur. In illa enim est potius et cum ipsa quod sub ipsa quia ami

cus iusticie est cuius inimicus est qui per timore non peccat. Amicus ve
ro est qui eius amore non peccat.

Vel Deccatoribus. In se sceleratis et contaminatis in proximis
Bratas ago. hic ostendit mala sibi fuisse in lege. bona vero ea di
missa quod fidelis est et posit in mysterio. vni fortis per quod videt legem post enage
lum inutiliter duci.

Confortauit.

Mentem corroborauit quod prius impossibile putabat quod de do
mino nostro quia fidelem me existimat sed utrum hoc mihi per legem Non quia sub ea
fui blasphemus ecce mala que in lege habuit.

stumauit ponens in mysterio. Qui

in deum sanctorum prius fui blasphemus et persecutor
comprehensis inferens contumelias remissi
omnes non per merita mea

et contumeliosus sed misericordi

Sub lege ignorancia et ideo incredulitas mo
do contra fidem et veritatis cognitio Ecce p[ro]p[ter]e non ex leitate dimisit priora
am dei consecutus sum quia igno

degens non solum mis
ericordiam consecutus sum sed fidem et dilectionem
et gratiam donorum.

rans feci in incredulitate. Super

Qui bona diversa dedit cum fide et dilectione
id est cum perfectione fidei et dilectionis quia nulli
datur remissio peccatorum sine fide et dilectione

abundauit autem gratia domini

nostri cum fide et dilectione que est

non in lege dignus eritis
in christo ihesu. Fidelis sermo et
non una quia hic et in futuro saluat fides
omni acceptione dignus quia chri

qui quasi passibilis cum aliis
cum miserum

stus ihesus venit in hunc mundum

quoscunq[ue] etiam paulos qui est baptizatis
nati hoc est carne tantum non spiritu non ex eo
quod renatur quia si spiritus esset ex traduce ex
mundato spiritu descendere mandatus est inter quos

peccatores saluos facere quoru[m]

qui in lege primus ego sum. Et ideo misericordia
peccatores est maximo peccatorum vel pa
nu[m] ante eum in aliis vel primis et maxime in me vel an
diam persecutus ut in me primo ostendit

Id est perfectam quia tantum sustinuit et in
postez nullum referat iram

ret christus ihesus omnem patiem
vel nullus de immanitate scelerum desperat quod
faciat amico qui hoc fecit inimico

ad informationem eorum qui
tendentis est ut habeant vitam eternam

creditori sunt illi in vita eterna
ideo pro predictis trinitatis secundum quod
deus apud deum immutabilis

Regi autem seculorum immortali

grere et salvare quod pierat. vicit quod hoc erat. Nam quod deo erat sp[iritu] h[ab]erat quod dixit. Celum et terram ego ipse et in mundo erat et venit in mundum. h[ab]erat quod d[omi]na maiestatem. vicit quod humanum infumitatem. Quare venit ex misericordia et voluit peccata tollere peccatores saluos facere. Non enim est de celo ad terram merita nostra sed peccata traxerit. vicit et vocab nomini eius ihesu. Quare audi Ihesus enim saluum faciet propter suum. Vicit et peccatis eorum. Nunquid ad istum propter peccata p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e plane. Sic credite. et ista fide paulos ad christi gloriam portat. Quid mihi dicas sanus est non habet vice. Quare enim illo currit ad medicum si non habet vice. Si sanus est clamaret ihesus. Sinite paulos venire ad me.

Primus est peior qui persecutor quod prior non erat. Nemo enim anterior in persecuto
re g[ener]o prior in peccato. pm[er] h[ab]erat non ordine t[em]p[or]is sed magistris in iustitia

In me. Quem ydoneum de gentibus predicatorum constituit in quo tantu[m]

Exemplum misericordie sue exhibuit.
Invisibili. soli deo. quia ceteri dñi visibles. non soli invisibili
li: quia sunt et creature quedam invisibilis ut anima. et tamen sensu capi
possunt: quia omnes vires eius possunt cognoscit: quod non dei.

Invisibilis est ab oibꝫ deo in natura sicut illud: deo nemo vidit unq; vi
detur autem cum vult: et sicut vult non sicut est. sed qualis sp̄e vult apparere. In
futuro vero videbunt eum sicut sicut est.

Soli deo. Qui
solus deus est natura
et sol⁹ creat: quod de
ipsa trinitate intelligi
tur. Non de solo pre
re quidam volunt: qz
non ait soli patr. sed so
li deo. An enim et so
lus deus a nobis pre
dicatur ipsa trinitas.
Et vniuersit⁹ quippe
sedum qz est deo apud
deum et sp̄uſſanc⁹ in sua
nature est immortalis
et invisibilis.

Doc preceptū
cōmendo tē. P
qz cōmemorauit que et
quanta sint beneficia
patris et xp̄i erga peccato
res. quomodo popu
lum imbuat disciplina
ecclesiastica ostendit.

Conscientiam
Vocat cogitationes
in quibus summopere
humilitas seruanda est
qua spreta in magnos
quidam denenerunt er
rores. sicut in epistola
ad romanos legit.

Naufragauer
unt. Baymo. Nau
fragium diu natus fra
ctio. Et sicut ille sum
suam perdit qz naufra
giorum patitur et insuper
ipse perit. Ita qui bo
nam p̄sciam repellunt
fidei veritatem perdunt. et insuper eternaliter pereunt.

Quos tra
satbanę. Ut rūq; excommunicauit ut hoc modo exclu
datur a satbanā regnum satbanę. Aug. Nulla enim creatura ē siue qz in veri
tate manet dñs deo gloria. siue qz in charitate nō stetit qz gressus gloriarū suarū. que
velit nolit dñmne prouidentię non seruat. Sed voles facit cu illa qz bonū
est. De illa vero qz hoc non vult. sit qz insit⁹ est. Non ei tamē rependitur
qz de ipsa iuste sit. sed quo anio ipsa facit. quia neqz liberam voluntate et ra
tionabili creature deo negavit. sed potestatem qua iniustos iuste ordinat si
bi retinuit.

Tradidi. Non ut pereant. quia nihil potest satbanas nisi permittit
qui vexat libi datos. Unde. Nam noli peccare. ne deterius tibi co. Hec at
cum sit filia abrahe quā alligant satbanas. xvii annis nō opor. tē.
Tradidi satbanę. Aug. Quia illo ad correptōnē boīm vrebaf ipa
ptas apostolica. p̄gnaricatores enim angeli cum principe suo dyabolus re
cte dicuntur procuratores vel actores diuinū prouidentię. et dyabolus ma
gistratus huius mundi dicitur. Sed magistratus sub tanto imperatore nō
facit nisi quantum illi permittitur. et procuratores actores qz huius mundi
nihil faciunt nisi quātus dominus sinit. Ideo dicit. Tradidi satbanę tē.
quia nihil potest satbanas nisi permittit.

Daymo. Lante autem potestatis erat apostolus tantam qz gratias
habebat. et recedentes a fide verbo tradiderat dyabolō. Tradidit autē hec
est. quia commotus apostolus blasphemis eorum sententiam protulit i eos
dyabolus autem qui ad hoc parat⁹ est. ut auersos a deo accipiat in po
testatem. audita sententia corripit eos. quod ideo fecit apostolus. ut corre
cti discant non blasphemare

Obsecro. Hactenus de pseudo apostolis. hic de orationibꝫ.

Daymo. Thimotheo hec verba dirigens. illo omni ecclesię formā

tradidit. quōmodo debet missarū solēnia celebrare et pro omnibus sup
plicare

Domo omnium. Aug. Baymo. Id est. ante omnia fieri obsecra
tiones. Ordo missæ hic ostenditur. quod est sp̄ale genus orationis. Obse
cra. vel precatio[n]es. i. illa qz sunt iuxta vel ante consecrationem. Ora
tiones. in ipsa consecratione. Postula. vel interpellatio[n]es. quasi ex de
debito. ut qz hic geritur. in eterna vita perficiatur. ut cum populus ab e
piscopo benedicatur.

Gratiarū actio[n]es de peractis. que
totū concludit quasi totum sit a deo. ut be
nedicamus domino.

Vel obsecratio[n]es sūt
adiurationes pro rebus
difficilibus. ut pro cō
uerione imp̄i. pro re
mouendis malis. Ora
tiones ut quando iā
cōuersis virtutes et bo
na orantur. Gratia

rū act. de omnibꝫ ge
neraliter. Postula
tiones ut quando iam iustis
gloria celestis orat

Pro omnibus
hōibꝫ. Ut sequa
mur clementia dei. qz
deus vult omnes sal
uos fieri. et si scđum iu
stitiam quosdam repro
bet. Un bieronimus
in his qui pereunt oñ
dit indicium. in salta
tis misericordiam.

Alt quietam. A
persecutione. Tran
quillam. sine inque
tatione. quod prodest
teneris ecclesię

Alt quietam et
tranquil. vi. aga
mus. Aug. Nā vi
mūr et nos pace habilo
nis. qz dū p̄mixte sūt
ābe cūitates. s. bīsm

2 babilonia. Ex qua ita per fidem populus dei liberatur. ut apud tā inte
rim peregrinetur. Ideo apostolus admonuit ecclesiam orare pro regibus
et omnibus sublimibus eodem sp̄uſſanc̄to afflatus. quo et bieremias. qz mi
sit epistolam iudeis qui erant in babilone. ut orarent pro vita nabuchodo
nos fili. omn qz eius: et pro pace cūitatis. inquiens quia in pace eorum e
rit pax vestra.

Alt quietam. In pace p̄incipum quies et regimē seruatur ecclesiariū
Nam in bellis tranquillitas dissipatur. tepescit pietas. districtio soluitur. q
soluta. infirmorum castitas violatur. In pace babiloniā pax nostra ē rūq;
cor: palis. que bonis et malis communis est. dum inter babilonios tenemur
captivi. quibus seruare iubemur. et tributa reddere.

Doc enim bonum est. Ne qz putaret hō non esse facienda pro his
quos patitur ecclesia. addit. Hoc enī bonum ē. Et ne quis putet cultu vni
us dei et vita bona salutem ē sine participatione corporis christi. i. sine fide
ecclesię. vnu inquit deus. vnu et mediator. ut oēs hoīes saluari nunq; fi
at nisi per medium. Non deū verbum qz semper erat. sed carnē factum.

Qui omnes vult tē. Si deus qui omnipotēs dicitur. oēs homines
vult saluos fieri cur nō impletur. hēc eius voluntas. Sed in hac locutōne
sensus et condicio latet. vnde petrus ait. Ois scriptura indiget interpretatio
ne. vult ergo deus oēs homines saluos fieri. si accedit ad eum. non enim
sic vult. ut nolentes saluari. Sed vult eos saluari si et ipsi velint. aliter nō
nullum exceptit a salute et veritatis cognitione.

Vel Qui omnes vult sal. fa. Quāvis certū sit nobis non omnes
saluos fieri. non tamen ideo debemus oīpotentissim⁹ dei voluntati aliqd
derogare. Nō est credendus omnipotēs aliqd voluisse fieri quod factum
non sit. Sed ita intelligere debemus qz scriptuz est. vult oēs homines sal
uos fieri. Nullus sit saluus. nisi quē vult. Non qz nullus boīm sit. nisi quē

salmum fieri velit: sed q̄ nullus salmū fiat: nisi quem velit. Et ideo rogāvus est vt velit: quia necesse est fieri si ipse voluerit. Sic enim intelligim̄s illud. Qui illuminat omnem hominem: non q̄ omnes: sed q̄ nullus illuminatur nisi ab eo. Et omnes in xp̄o viviscabuntur: quia sine eo nulli.

Vel. Qui omnes vult salu os fieri. Non q̄ nullus hominum esset: quē salmū fieri nollet: qui virtutes in iraculorum facere noluit apud eos: quos dicit acturos fuisse penitentiam si fecisset. Sed vt omnes homines: omne

hominum genus intel ligamus: per quascunq̄ differētias distribu

tum: q̄ iudeos gentes reges p̄ uatos dñites pauperes doctos & in doctos colligit eccl̄sia.

Quo locutiō modo v̄l̄s est domin⁹ cū ait decimatis mentaz & m̄ tam & omne ols: id ē omnium olerū genus.

Vel. Qui omnes vult salu fi. Id est: fa cit omnes velle. Et q̄: cungs alio modo p̄t intelligi dummodo: cre d̄re non cogamur ali quid omnipotētē vo luisse fieri: factum q̄ n̄ esse: quia omnipotens velle inanit nō potest quodcūq̄ vulnerit es s̄tis suę voluntate. Vl̄ vult consulit iubz hor tatur.

Mediator. Hic est arbiter ille quē iob desiderat dices: vtinā ell̄ nobis arbiter. Au gak. Mediator ante inter deum & homines oportebat vt aliquid haberet simile dco: & aliquid simile homini bus: ne per omnia silis hoib⁹ longe ēt a do aut per omnia do silis

longe ēset ab hominibus: atq̄ ita mediator non esset. vtq̄ itaq̄ mediator ch̄ristus inter mortales peccatores & immortalem iustuz apparuit. Morta lis cum hominibus: iustus cum deo. Ideo ch̄ristus mediator dei & hominū dictus est: quia inter deum & hominem mortalem est deus homo reconcili ans homēm deo. In tantū mediator: inquātū homo est. Inquātū autem verbum: non medius est: q̄ equalis deo & deus apud deū & simul v̄nus de us. Quenq̄ neq̄ fieri mortalez oportebat: neq̄ p̄manere mortalē. Mor talis quippe factus nō infirmata verbi diuinitate & carnis suscepta infirmitate. Boni autem angeli inter miseros mortales & b̄m̄ immortalem mediij esse non possunt: quia ita sunt ipsi beati & immortales cum deo: vt nō sint mortales vel miseri cum hominibus. Malii autem angeli quodāmodo me dij sunt: quia immortales sunt cum deo: miseri cum hominibus. Sed non sunt veri & boni mediij: quia ob h̄c interponit medi⁹ immortalis & miser vt ad beatam immortalitatem transire non sinat. Qui contrarius est mediator bonus: quia & mortal is ad tempus esse voluit: & beatus in eternitate p̄sistere potuit: qui non se interposuit: vt ad beatam immortalitatem transire nō sineret. Sed ad hoc se interposuit mortal is & beatus: vt mortalitate nostra transacta ex mortuis immortales: & ex miseriis beatos faceret. Alius est ergo medius malus: qui sep̄t amicos: ali⁹ bonus: qui recoucliat inimi cos h̄b̄su ch̄risti.

Qui dedit z̄c. Alia traslatio. Qui dedit redēptionēz semetipsum pro omnibus testimonīz temporibus suis.

Et veritate. Augi. Futura: quē est res & merces fidei. Queris merce dem: fides precedat. Credimus enim vt cognoscamus: non cognoscim⁹ vt credamus. Quid est enim fides: n̄l̄ credere quod non vides. Fides ergo est: quod non vides credere. Veritas q̄ng credidisti videre.

Cra ad proximū. Disceptatio ad deum

Non in tortis crini: aut auro z̄c. At bis omnibus ultra perso

ne sue modūz & mores occasione monende concupiscentie studeant: sed potius per omnia bona opera sint promittentes & indicantes extra pietatem animi.

Quod deceat muli. Ambrosius. Que enim vult audiri inclinare se debet amota a se pompa: vt misericordiam dei prouocet. habitus enim superbus nec impetrat: nec recta de se facit credi.

Mulier in silentio. Orandi officium dixit cōuenire omnibus & qualiter & pro quibus & q̄ re & q̄ vbiq̄ orandūz sit. Nunc dicat q̄ docēdi officium solis viris p̄ueniat: & quales ad il lud debeat ordinari determinat.

In silentio. Augi. Si loquitur: magi ad luxuriam irritatur & irritat.

Docere autem z̄c. Ambrosius. Ecce nō solum habētum humilem & honestum habere mulierem docuit. Verum etiā autoritatem docēdi ei negavit & subiiciendam viro h̄ cepit: vt taz̄ habitu q̄ obsequijs sub potestate sit viri ex quo trahit originem.

Adam non est seductus. Augustinus. Cum enim praevaricatorum dicat apostolus in similitudine p̄ varicationis adg. Ne ductum tamen negat. Unde & interrogans non ait: Mulier ledxit me: sed dedit mibi & comedì. Mulier vero ait: Serpens ledxit me. Hanc autem seductionem proprie appellauit apostolus: p

quam id quod suadebat cum falso esset verum putatum est: scilicet: q̄ dens lignum illud ideo tangere prohibuerit: q̄ sciebat eos si tetigissent: si cut deos futuros: tanq̄ eis diuinitates inuidiceret: qui eos homines fecerat. Sed etiā si virum propter aliquam mentis elationem: (q̄ deū interno ruz scrutatores latere non poterat) solicitauit aliqua experiendi cupiditas cum mulierem videret accepta illa a ea non esse mortuam: non tamen eum arbitror: si iam sp̄nali mente h̄dū erat: vlo modo credidisse qd̄ dyabolus suggestebat. S̄ ait. Adam non est seductus prior: nec in eo in quo mulier: vt illud crederet verum. Eritis sicut dij. H̄z putauit vtrumq̄ fieri posse vt & vxori more gereret: & per penitentiam veniam haberet. Minus ergo peccauit: qui de penitentia & dei misericordia cogitauit. Postq̄ enim mulier seducta manducavit: ei q̄ dedit & simul ederet: noluit eam contristare quam credebat sine suo solatio contabescere: & a se alienatam omnino intērire: non quidē carnali victus concupiscentia: quam nondum senserat: sed amicabilis quadam benivolentia: qua plorans fit: vt offendatur deus: ne offendatur amicus: quod eum facere non debuisse diuinę sententię vltio i dicauit. Ergo alio quodam modo etiam ipse deceptus est. Inexpertus ē diuinę sententię in eo falli potuit: vt veniale crederet commissum. Sed do lo illo serpentino: quo mulier seducta est: nullo modo illum arbitror: potuisse seduci.

Saluabitur autem. Et si mulier fuit causa peccati: tamen saluabitur: non solum virgo & continens: sed etiam iuxta: et si nunq̄ ab ope nuptiarum cessans: & per generatōrem filioz incēdens: ab hoc mundo exierit: si permāserit in fide & dilectione & sanctificatiōne: vt p̄pter propriū vix alterā nō cogescat. Cum sobrietate: id est: temperantia: vt proprio etiam viro temperate vtratur.

Videatur et his verbis obesse mulieri: si vel filios non habuerit: vel si quos habuerit in bonis operib⁹ permanere noluerit. Sed alibi dicit apls

Beatior erit sine virgo sine vidua si sic permanenterit. Unde potest intelligi cum ait. Saluabitur mulier per generatōnēm filii. occulte rei mysterium figurasse. ut scilicet filii mulieris sint bona opera carnis. quē maxime in officiis misericordie frequentari solent. opera vero misericordie nil prostant si ne pagani sine iudeis qui christo non credunt. sine quibuscumq; hereticis et scismaticis vbi fides et dilectio et sobria sanctificatio non innenitur. Et idea addit. Si permāsterint. Alioquin si ad litteram accipiatur. quasi. inane ē quod ait. Salutabitur antez per filii generationem. Nonne magis et virgo? Sed mulier typus est carnis. et damnationis. quē volunt ad deum. et passer ad domum. Caro generat filios. id est. opera. quā tamen non profert pagani. et huius modi. nisi tantum ī fidē et dilectione. Hęc ē turtur quę ponit pullos ī nido. id est. ī unione ecclesie. hęc ē quę pmo seducitur. et sedicit virum.

autem per filiorum generationem
si permanenterint in fide et dilectione
quam in baptismō percepunt. et temperantia contra etiam victorium.
one et sanctificatione. cum sobrietate.

// C. III.

Est vir potest pessus. et determinatus qui desiderat operari et possit non opus desiderat. Dportet enim non obnoxium reprehensionē episcopum esse irreprehensibilem vnius vxoris virum sobrium prout in omnibus agendis habet et gestu et vere cundum. et qui in hoc ante consuerit detem̄ ornatum pudicum hospitium qui habet gratiam docendi. et qui hoc agat frequenter talem doctorē non vinolentum ita irascibilem et perturbati sensus ut percuteat qui debet esse patiens. et qui modum animi feruerit. non percussorem. sed modestum. et qui hoc soleat et qui facile a iusto deviaret non litigiosum. non cupidum. sive ne imitentur filios heli. qui in vestibulo tempiz cum mulieribus dozimiebant. et religionem predaz putantes. quod in hostiis erat in iugis delitias couerterebant. Sic domini bene ppositum. et filios habentem subditos cum omni castitate. et minori de qua familiarior curate. Si quis autem domini sue be

Cui quis episcopū desi. bo. op. desi. Hieron ad oceanū. Opus: non dignitatē laborem: non delicias nō crescere fastigio. Et humilitate decrescere. ut fiat seru et minister hominū propter christum. ut etiā intermis sa rachele decora facie sed non relata. cum iacob istret ad lyam oculis lippam. Et de monte cum moysi descendat ad campos. et de ocio contemplationis ad laborem actionis. Nō enim sic esset quis quę debet oculos. ut ē eodem ocio utilitez non cogitet proximi. nec sic actulos. ut contemplationem non requirat dei. In ocio nō iners vacatio delectare debet. et vel inquisitio vel inuentio veritatis. ut in ea quisque proficiat. et quod inuenient alteri ne inuidet. In actione vero non amandus est honor in hac vita sine potentia. quia omnia sunt vanas sub sole. sed opus ipsum quod per honorem et potentiam fit. sic recte et utiliter fit. s. ut valeat ad salutem subditorum. Unde. Si quis episcopatu desi. bo. op. desi. Exponere voluit quid sit episcopatus. quia nomen ē operis. non honoris. grecū enim est. et inde ductum vocabulum. quod ille qui perficit illis quibus perficitur superintendit. curam illorum scilicet gerens. Scopus enim intentio est epi. supra. Inde episcopus latine superintendens dicitur. et intelligat se non esse episcopum. qui præesse dilixerit non prodesse. Episcopatus enim est super suam et aliorum vitam intentio. Ita quod a studio cognoscendे veritatis nemo prohibetur. quod ad laudabile p̄tinet oculum. Locus vero superior: sine quo regi populus non potest. et si tenetur et administretur ut decet. indecenter appetitur. Ideo in ocio cogitāda est utilitas proximi. in actione requirenda est contemplatio dei. Ocius sanctum querit charitas veritatis. negotium iustum suscipit necessitas charitatis. Nam sarcinam si nullus imponit. vacandum est veritati. Si um-

ponitur. suscipienda est propter necessitatem charitatis. Sed nec sic deserē da est delectatio veritatis ne subtrahatur ipsa suavitatis et opprimat ista ne cessitas. **I**Irreprehensibilem. Idem quod ad tythum: sine criminē. Res pene contra naturam: ut sine peccato. Et talis eligatur. cuius compariatione ceteri greci dicantur. **U**nus vxoris virum. Id est. monogamum post baptis. Si enim et ante coniugem habuit que obierit: non ei ī putatur. cui pro: nō nec stupra nec alia que ante fuerunt. iam obsunt

Sobrium. Di

nistri templi prohibetur vinum et sacerdos ī bere. ne ebrietate graventur corda eorum. et vt sensus vigeat semper et tenuis sit. **P**udentem. contra eos qui sub nomine simplitatis excusant stulti ciam sacerdotum. **O**rnatum. vel virtutibus. vel motu et incessu habitu et honeste cōmuni. **D**octorē. Quia innocēs absq; sermone conuersatio quantu exemplo prodet: tantum silentio nocet. Nam latratiū canum et baculo lupi sunt arcendi. Unde. **M**aledictus canis non valet latrare. **N**on vinolentum. Hieronimus. Quia venter meo est cito despumat in libidinem. **D**e ebrietate nulla uis femora. **L**oth quē sodoma non vicit: via vicerunt. **N**on percussorem. Ut eum sequatur. qui dorsum posuit ad flagellū. **i. xp̄m** **N**on litigio sum. Nichil est impudentius arrogantia rusticorum. qui garrulitatem autoritatem purant. et parati ad lites. in subiectos tamidi intonant. **N**on cupidum. Ut apostoli nihil prius victim et vestitum querens. **D**omini sui bene prepo. Nō ut opes augeat. sed ut quod populis p̄cepturus est. heri cathecumenus. ho-

die pontifex. heri in theatro. hodie in ecclisia. vespere in circo. hodie in altario. dudum fantonī hystrionum. nunc consecrator virginum. **N**on in superbiam elatus. Nescit momentaneus sacerdos humilitatem. modestos personarum. vel se contemnere. non iugnantur. non fleuit. non se corerit. non pauperibus erogauit. In arrogantiā que est ruina dyaboli. incidit qui puncto horū needuz discipuli sunt magistri. **D**portet autē illum et testimonium habere. **C**eciliula congruit principio et irreprehensibilis sit non soluz a domesticis. sed ab alienis iudeis gentibus hereticis. ut qui religionē detrabunt: iure eius detrabere non andeant.

Non turpe luc. Haymo. Turpe ē huic professiō q̄stib; studere. **N**ullū cri. Aug. Crimē ē pccm ḡue. accusatōe et dānatōe dignissimū. **M**ulieres similiter. Ambro. Cum sanctū p̄cipit creari ep̄m et diaconū. plebē nō disparē vult cē. etiā in ūsimo ḡdu mulier. ut mūda sit ecclisia. Et occasiōe horū ab horū cathaphragge dicitū diaconas debere ordiari qd est. **D**iacōes. P̄ int̄positō d̄m̄lēb̄ itē de diaconis dīc. **C**āuctoritate

Presbiteri. Pro presbiterorū q̄ minus tribus esse non possit. Et vocat p̄sbi terum episcopum; vel quia unus manus imponit ceteris assentientibus. Vel presbiterij quia presbiterium est causa cur manū impo- nant. Vel quia impo- sitio manus p̄sbiti- rium dat ordinato.

C. **V.** **N**e increpau- ris. Ne indigne ferēs se a minore correctum magis exasperetur q̄ proficiat.

Put fratres. Ut videntes se amoris cā commonerī facilius se corrigan-

In omni casti- tate. In alloquio iuuen- larum recte iuuenis de castitate admonet.

Dux vere ui- dne sunt. Hicero. Hoc est que omnium suorum auxilio destitu- te sunt. et que manib⁹ suis laborare non p̄nt quas paupertas debi- litat. et asper conficit. q̄ bus de⁹ spes est. et om- ne op⁹ oratio. Ex quo intelligi datur adoles- centulas viduas exce- ptis his quas excusat iuritatis vel suo labo- ri. vel liberorum ac pro- pinorum ministerio delegari. non recipien- das. Honor autem in presentiarum. vel pro elemosina vel pro mu- nere accipitur. ut illud presbiteri duplīcē ho-nore digni habeantur maxime quia laborat in verbo et doctrina.

Et in evangelio domi- nus differit mandatum legis. in quo dicitur. Honora patrem. non in verbis sonō. q̄a inopia parentū cassa potest adulatio fru- strari. s̄ in virtus necel- sariis ministrandis de- bere intelligi. Jubete enī deo ut filii alerent parentes pauperes. et reddere beneficia senib⁹ que parvuli acceperant. scribē et pharisei econtra- rō docebant filios ne parentib⁹ crederet. d. Corban hoc est donū quod altari pollicitus sum. et in templi dona promisi. si tu a me acceperis cibos vertetur in tuum refrigerium. atq̄ ita siebat ut egenitibus patre et matre sa- crificium offerrent filij. quod sacerdotes et scribē consumerent.

Parentib⁹. Parentes sunt iudez qui superius filij et nepo. unde et in mundana lege parenti iubetur per gradū succedere. Quib⁹ mu- tuam vicem reddimus. cum a patrib⁹ educati sumus. alios pari legen- trimus.

¶ predicta ad officium tuum pertinetia. q̄ quia ad hoc elect⁹. Id hec exequere assiduo actu presbiteri. Nec meditare in his. s̄t nullus ignorat te omnibus proficeret. esto; vt profectus tuus manifestus. s̄t p̄ficiat s̄t qualiter viuas sit omnibus. Attende tibi et doctri- ne: insta in illis. Docenti facies. s̄t duplex merces. et te ipsum saluum facies: et eos qui te audiunt.

C. **V.**

Si esti instantum. tamē cum dis- cretione etate vel moribus suscipiat. potest enim veteri ne post corripia- tur. Senior tamen stultus vehementer est increpa- dus ut ait gregorius. increpaueris: sed obsecra ut pa- t̄ cum affectu dilectionis. s̄t ut muti sermōe do- ceantur et sic honorifice proficiant trem. Iuuenes ut fratres. Janus s̄t ut prompte possint bone conuer- sationis suscipere disciplinam. ut matres: iuuenculas ut sorores. s̄t ut nec nutus contra eas fiat. s̄t sumptibus ec- clesiæ sustentando. et solatius souendo in omni castitate. Viduas ut hono- rias. Sicut viro. ita ab amore mudi pestinat. s̄t nra: que vere viduæ sunt. Si qua- tamen omnes. sed. Si qua- autē viduæ filios aut nepotes ha- bant. In quo probabitur ut demum digna sit vi- dua ecclæsiæ nupcias. pteire enim debent metita- bet: discat primum dominum suam pie regere: et mutuam vicem redde. s̄t qui eam aluerūt. s̄t parvulos regere. s̄t non solū in ecclæsiæ servire re parentibus. Hoc enim acceptū. s̄t que vero et vera est et desolata. et non habens domū. s̄t recipiatur in ecclæsiæ et instet. Nā est coram deo. Hoc autē vere vi- si aliter: mortua est. et sit irreprehensibilis. vel est s̄t hoc est sperare debet s̄t vel rat. dua est et desolata. s̄t speret in deum: diffinitio vere. quasi. veram recipe. hec autem est s̄t vel at. s̄t pro remotione totius mali. s̄t pro adoectione bonorum. et instet obsecrationibus et orato- vera. Que vera est sperare et instat. nam alia non- nibus nocte ac die. Nam que i de et hoc est. Nam que. Et his p̄cipe ut non sint in mudi. s̄t p̄muni vita s̄t in anima licijs est viuens: mortua ē. Et hoc delicijs est et sint irreprehensibilis. s̄t viduas s̄t q̄iam non in eis occasio mundi. p̄cipe: ut irreprehensibilis sint. s̄t uera vidua si habet domum regat: si autē hoc neglit. Si quis autem suorum et maxime

Qui sām domestici ut parentes filii. vel pare- tubus filii s̄t sunt parentes. fratres et hmoi. domesticorum curam non habet. s̄t operibus esti non verbis. quia proximum nō diligit: s̄t quia hic nondum veritatem nouit. vel promisit fidem. negavit: et est infideli dete- s̄t vera et desolata eligatur. sed huius etatis et

rioz. Utidua eligatur nō minus se s̄t ubi extenuit somes libidinis. s̄t propter supia dicatum sacramentum.

xaginta annorum. que fuerit yni?

viri uxor. in operibus bonis testi-

fideliter. monium habens. si filios educa-

s̄t pauperes. s̄t predicatorum

quos tunc recipere sunt periculum

uit. si hospitio recepit. si sanctorū

s̄t in carcere vel buiustmodi.

pedes lauit. si tribulationem pati

s̄t quid et singula

entibus subministravit: si omne o

sanguis feruet. s̄t humiliat. s̄t quartu-

pus bonum subsecuta est. Adole-

scentiores autem viduas deuita.

s̄t quia hoc sepe contingit. s̄t post rotum contine-

re luxuriose vixerint in cibis et alijs. s̄t quasi iūc-

non sit peccatum nubere.

Cum enim luxuriat̄ fuerint. s̄t chri-

s̄t non dico nubunt. s̄t pro. facia-

sto nubere volunt: habentes dam-

fide votū. s̄t id est. votum. vel in roto violato: ba-

ptismi fidei. s̄t volendo enim.

nationem. quia primā fidem irri-

s̄t cum predictis malis

tam fecerunt. Simil autem etoci-

ose discunt circumire domos. non

solum ociosę. sed et verbosę et curio-

s̄t religioni nocemis. s̄t turba-

le: loquentes que non oportet.

s̄t ne hec contingat. s̄t quod bonū est. s̄t et hoc

item bonum.

Uolo ergo iuniores inubere. s̄t fili-

s̄t item bonum. s̄t quare

os procreare. matr̄ et familiā ee:

hoc s̄t et s̄t infideli. cui gratiā est de nobis ma-

le loqui

nullam occasionem dare aduersa-

s̄t id est. maledicendi. s̄t volo ita. s̄t q̄a-

rio maledicti gratia. Jam enim q̄

s̄t post rotum

daz conuersę sunt retro post satha-

s̄t et huiusmodi non sunt recipiēde. sed

s̄t iuuenes.

nam. Si quis fidelis habet vidu-

s̄t que necessaria sunt. s̄t quasi. si aliunde nō

haberent ecclæsiæ daret eis. non tamē reciperētur.

as. subministret illis: et non graue-

tur ecclæsiæ. ut his que vere viduæ

nubere velle damnabile. Nonentibus enim virginitatem vel viduitatem non solum nubere. sed et velle damnabile est. Omnis huiusmodi similis est vrolo loth que retro asperit.

Primā fidem. Augustinus. Etsi non nubendo: tamē volendo. nō quia nuptiæ damnentur. sed fraus propositi. et fracta fides voti damnatur et voluntas que a proposito recedit damnabilis est. sive nuptiæ sequantur sine no.

Louerse sunt retro. Augustinus. Ab excellenti illo vidinalis v̄cā- stitatis virginalis apōsito in posteriora respiciendo ceciderūt et interierūt.

Desolata spe- rat. Videlens ex nulla parte se habere suffra- gium. toto animo ē de uota deo. de quo solo sperat auxilium vite et salutis

Dux in deli- clis. Denus est im- posturg honorē viduę habere velle. et non obsequi deo. et aliud age re. aliud profiteri. cum profiteatur religionē.

Luram. Lura im- pendenda parentibus ut ibelus matrē iohā ni commēdauit.

Pedes lauit. Augustinus. Faciamus huc inuicem humiles. q̄d humili fecit excels⁹. Magna est in hoc cō- mendatio humilitatis. Et faciunt huiusmodi in uicem fratres etiā ipso opere visibili et q̄d ma- nū non faciunt: corde faciunt. Multo autē melius est ut etiā ma- nūb⁹ fiat. Nec hoc de dignet quod fecit chri- stus facere christianus qui ad pedes inclinat̄ ei in corde excitat̄. vel si iam est: confirmatur humilitatis efficiet.

Deuīta. Id ē vo- ta castitatis earū. nō v̄sq̄ adeo cures. et eas ecclæsiæ almonijs sustentandas suscipi- as.

Ambrosius. Prohibet adolescen- tulas viduas in hac suscipi professione. Lu- brice enim gratiā facile credi non debet.

Dabentes dā- nationem. An- gustinus. In coninga- li quippe vinculo si pu- dicacia cōseruetur. dā- nationē nō timetur. Et viduālī continentia et virginali excellētia. virtus munēris ampli- oris experitut. qua ex- petita et electa et voto oblata. iam non solū capessere nuptias. sed etiam si non nubatur

nubere velle damnabile. Nonentibus enim virginitatem vel viduitatem non solum nubere. sed et velle damnabile est. Omnis huiusmodi similis est vrolo loth que retro asperit.

Primā fidem. Augustinus. Etsi non nubendo: tamē volendo. nō quia nuptiæ damnentur. sed fraus propositi. et fracta fides voti damnatur et voluntas que a proposito recedit damnabilis est. sive nuptiæ sequantur sine no.

Louerse sunt retro. Augustinus. Ab excellenti illo vidinalis v̄cā- stitatis virginalis apōsito in posteriora respiciendo ceciderūt et interierūt.

Qui bene pre-
sunt. De honore pre-
sbyterorum agit. Illud quod dicit de viduis
obscura. Et hoc etiam
habeat presbyteris. ut
presbyteri quoniam presunt
vita et doctrina digni
habeantur.
Duplici hono-
re. Boni enim dispensa-
tores et fiducies non so-
lum honore sublimi
ueri debet. sed et terre-
no. ut non contristent
indigentia sumptuum
et gaudient obediencia
spiritualium. Instantior
enitatis si non balsimantur
inopia. et crescat in illo
autoris cuius videt se
etiam in precia laboris
sui fructu percipere. non
ut abdatur. sed ut non de-
ficiat. Tanta enim mer-
ces dicitur euangelizati
regnum dei. ut non
comitetur nec extollatur.
Aug. Necessitatibus est
accipere. charitatisque
bere. non tamen vena-
le est euangelium ut per
his predictur. sed pro-
sternit. Si enim sic ven-
dunt magnam re vili vere-
dat. Acipiatur ergo su-
stentatione necessitatibus
a populo. mercede di-
spelatibus a domino. Non
enim a populo reddit
qui merces illis. qui sibi
in charitate euangelij
seruant. sed non dispe-
dit in quo ut pos-
sunt labore pascatur.
Aduersus pre-
sibi. Solet qui corripit
non amari. Ideo ha-
bita occasio facile ac-
cultur. Contra hunc mo-
net dicens.
Coraz oibus.
Aug. de verbis domini.
Aliquando debes cor-
ripere peccatores inter te
et ipsum solum. ut dominus
in euangelio. aliquam cor-
ram omnibus. ut excep-
tione timeant. Illud quod
do in te peccauit. id est
tu sis qui peccauit. tunc
secreto ne non sis cor-
rector. sed proditor. ut ioseph de maria solus suspicans adulterium. Quan-
do autem palam peccatur. palam arguendum est.
Lector cora deo. Deus sit michi testis. et animam meam saluani
tibi caue.
Nec coicaueris. Aug. Firmissima veritas hoc habet quod non nisi
confessione intelligenda est communicatio peccatorum. quia veritas aposto-
lus. quia quis peccatis alienis communicat si ea palpat. et cum possit corre-
re. corrigere negligit.
Noli adhuc. Zc. Quia castitate admonuit. hac occasione immo-
deratam abstinentiam prohibet. quam ipse inierat.
Ambrosius. Nunc speciale consilium dat ei ut scipioz salubri regat

possunt.

Quod est iusti. et sapientes
Viciqz sunt
infidelium. quibus videntur superiores
sub iugo serui. dominos suos om-
ni bonore dignos arbitrentur: ne
Quasi aliena inuidentia. led portus per ob-
quis servoz. sed delictum dominum infideles conuertitur:
et christiana. quasi iniusta. et contra legem per-
nomen dominii et doctrina blasphemetur. Qui autem fideles habent
ideo quidem
in ebusto pars.
dominos. non remittant: quia fratres
sunt. sed magis seruant. quia fide
les sunt et dilecti. qui beneficij par-
ticipes sunt. Nec doce. et exhorta-
re. Si quis aliter docet. et non accep-
tum est obiectum. et dum eis obiectum. et dum dixisse. reddite que-
sunt ceteris ceteri. et dicite. quia misericordia sum et bu-
nus corde
escit sanis sermonibus domini no-
tus que non facit christianitatem odiosam.
Stri ihesu christi. et ei que secundum
nostre. sed talis est non
pietatem est doctrinæ. superbus est
de his que virtus habet. sed nō efficax
et expeditus ad soluendum. sed semper circa.
nihil sciens: sed languens circa
questiones et pugnas verborum.
er quibus oruntur inuidie conten-
tus in deum. et aliena sibi tollat. et quasi banc
liberatem fingerimus ad lucras
blasphemie. suspiciones
pseudo. contra alios
male. conflictiones hominum me-
rum ratio corrupta est et vera rerum cognitione
et scripturarum intelligentia.
te corruptorum. et qui veritate pri-
mata sunt. existimantium questum
et putant quod pietas sit questus. sed pietas est
ge aliis questus. quia
esse pietatem. Est autem questus
eternus. cui sua pia sufficiunt
magnus pietas cum sufficientia.
quod docet. quia. unde iob. nudus erexit illuc.
verbo matris mee. nudus recuerat illuc.
et nascendo.

Nil est intulimus in hunc mundum

Superbus est. Superbia quippe. non enim rō ducit cu ad fauorem gen-
dum in conflitu profrupat. quod a malis uetus et bonis vitatur.
Lagunes. Non enim recusando fidem penitus morit. nec ad veritatis sciam co-
ualescit. sed qui repetitis accessionibus laguet circa questiones et pugnas verborum.
Questiones. Questionis erat an semper erat. et quod oīs ex eisdē pībō ouī. et
ipsi omnes redemit.
Ex quibus questionibus et pugnis. Dīū inuit. et cō. qui seruos habent
Et pugnas ver. Nam verborum pugnas videbātur. quod dīū dīc. Si filii
vos liberauerit tuī vere li. Ecce vero videtur ab his apli repugnare. sed
sus discordat. cu alter de seruitute peccati. alter de humanitate agat. dicō.
Cū sufficietia. Quoniam homo non plus desiderat hinc quod necesse est.

doctrina. prudenter ei
sibi dīē vult suiri. non
ut nimietate debiles si-
ant et post medicorum
suffragia requirāt. Zc.
perandū est. ut si fieri
potest. ceptus obsequi
um gradū potius pue-
bat quod pī consideratiā
minatur.

Quorūdā zc. Quia dixerat sine pre-
iudicio nihil facias. de-
terminat ubi pīndicā-
sit necessariū et ubi nō
dīndēs bona. et mala
ī manifesta et occulta. q.
id opere exāiatō. q. si
autē quodā sūt manifesta
q. nō optet exāiari. ita
quodā sūt occulta de quod
sine pīndicātō nō pōt
fieri pīndicāt.

Quorūdā. Ideo ē
opere exāiatō. vel bi-
be vinū. q. etiā mox nō
claruit tua bona inten-
tio. non tū poterit ab-
scondi. sicut et in malis
est.

Aug. Sermōne dñi
in mō. **M**anifesta
dicit. de quodā clarū est.
q. aīo fīat. sed pīndit ad
iudicātū. q. si ista sequi-
tur iudicātū: nō ē teme-
rari. Issequuntur quodā
oculta sūt. q. nec ipa la-
tebunt tēs suo. q. xpī
tēs aduenērēt. q. māife-
stent. sic et de bōis. de
bis quodā ē īdīcēt. Illa dei
iudicio relinquāt.

C. **V.** **Q**uicqz sunt
zc. Monet fuos non
pīnē sī reuereri dños
suos. d. **Q**uicqz zc.
Sciēdū est quodā pī
dicasse pīmūnē oībō in
xpō libertatem. qd de
spīali libertate vītīc
rū est. nō de carnali vt
illi intelligebāt. Zc. cō
tra eos sī loqutur apls
iubēs fuos dñis suis
et subditos.

Amb. Ne exigāt
hui. qd de hebreis dī:
vt sex annis huiāt: et qd
dimittant liberi. quod
mythicum est.

Cum qui volunt.
Hoc dicitur his quod volunt
et non sunt de desiderio.
Sed dicitur alius dicitur
Si non super sapientiam sed
dare pauperibus?

Radix enim omnium
est. Incidunt in teatorem
et laqueum dyaboli. quod
radix omnis malorum est. non
est genus mali. quod non
ex cupiditate aliquis per
veniat. quod radix omnium
est cupiditas.

Radix enim omnium in teatorem
Alibi dicit scriptura quod
superbia est initium omnis
peccati. Hic vero dicitur.
quod auaricia sine cui
cupiditas est radix omnis
malorum. qui non videntur
queri. Scindunt vero
vitium vere dictum
eum si peccatorum genera
attendantur. Nullum
enim genere peccati est. quod
aliquis non proneniat ex
cupiditate. Et est vitium
aliquis homo. quod ex cupi
ditate fit superbia. et ali
quis quod ex superbia fit cu
pidus. Aug. Est enim
qui non est amator pec
cunis nisi per hoc pur
taret se excellenter eum.
Et est qui non amaret ex
cellere nisi putaretur per
hoc maiores divitias
habere.

Cupiditas. In
greco habet philargy
ria. Si ergo auaricia
habetur quod est pe
cunis amor pro genere
quod est cupiditas ponit
species.

Doloribus in
auarii enim tanto plus
sollicitudinum cruciarum
sustinet. quam amplius
desiderat vel quae habita
transirent. vel quae hie
non possunt.

Tu autem hoc te
non dicas. quod hoc ti
meat de isto. sed sciebat
hoc venturum in manus
eccliesiarum.

Hec fugi. Nihil
enim tamquam p
niciolum. quod si vir ecclesiasticus maxime qui sublimem tenet locum divitiae habet
scilicet studet. quod non solus sibi ipse. sed et ceteris obest quod proprio patraria dat formam.

Pietate. Ut egredi coescendamus. quod non cupidus
Fidem. Qui vera fides habet deo non cupidus in miseriis fieri dimes. nec
plures est ei mundus quod deus.

Precipio. In timotheo omnibus successoribus loquitur apostolus.

Et christo iherosolima. Exemplo christi horitur.

Bonus et sonus. Hoc non de pie tamen sed deo quod est ipsa trinitas

Qui solus habet per naturam. alii ab eo

In accessibilem. Quia nullus ad eam exesse accedit. sed cui donatur dono eius

quod intelligebat propheta dices. Accedite ad eum et illuc. et

Aug. Nihil est hic dictum quod non conueniat trinitati. quia secundum

veritatem trinitas unus est deus et bonus et sol potens rex regum et unus dominus omnium

habund dubium quia nec auferre
siquid. sed moriendo et non tamen omnino
objicienda sunt hec temporalia. sed habentes
quid possumus. Habetes autem
tem alimenta et quibus tegamur.

Nam qui volunt diuites fieri. incident in tem
peratur ipso

**tationem. et laqueum dyaboli et
diuite nutrunt desideria. quod petunt**

desideria multa et utilia et nocua
ita nocent. quod est corporis

**que mergunt homines in interitu
animorum. quod est dyabolus cecidit.**

**et perditionem. Radix enim omnium
qui pecuniam appetit. appetit. quod gene
ralis plus habendi quod opteret.**

malorum est cupiditas. Nam qui

**omnino et per desentes
daz appetentes errauerunt a fide:**

et reseruerunt se doloribus multis.

**quod est rationis vel eius homo. non quia
dei.**

Tu autem homo dei hec fugi. Se

**faciendo tuus quod ius exigit. quod non cupi
ctare vero iusticiam. pietatem. fidem.**

**quod est penitus carer cupidus. nec patienter fert
aduersa. nec alicui est mansuetus sed et proximi
charitatem. patientiam. mansuetutem.**

tu in te hoc habet assidue. quod pradest aliis.
quod est propositum aliis cum discretione faciunt.

Dinem. Tertia et bonum certamen

**quod exigit fides et pro his non queras nisi vi
tam quod debes. quia in eam vocatus. non in ali
ud. et quia coram multis iam. vel in ordinatione
vel in predicatione confessus es quod fides exigit**

fidei. et apprehende vitam eternam

in qua vocatus es. et confessus es

**bonam fidem coram multis testi
bus. Non solus exhorto. sed et precipio et pre
bus. Precipio tibi coram deo qui**

qua et te. ut eum imiteris.

iustificat omnia. et christo ihesu quod

**est dicerat affirmavit se scilicet esse filium dei. que
fuit bona et honesta confessione. Imminente mor
te non negavit veritatem. cum erit.**

testimonium reddidit sub pontio

**pylato bonam confessionem. ut ser
tum domini immaculata. nec etiam habilis est
reprehendi quod tibi deus et ego mandauimus**

**ves mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

**serues. donec tibi adueniat in morte
hensibile usque in aduentum domini**

adventum nostri ihesu christi. quem suis te

**nes mandatum sine macula irre
p**

Tē timotheo
scribit de exhortatione
martirij. et de omni regu-
la veritatis. et quid futurum sit tē
poribus nouissimis. et de sua passi-
one. Scribit at ei ab yrbe romā

Argumentū finit. Epistola pau-
li ad Timotheum secunda incipit.

Paulus apo-

Cui officij tu es particeps
pro ergo debitis offici op-

In hoc sis imitator

stolus christi ihesu

per voluntatem dei

S non sine spe premij sed. S pro hac promissione
legitime certo. hanc mes sequacibus promitto.
S non
secundum promissionem vite que-
busing. sed. S scribit hanc epistolam
est in christo ihesu. T timotheo filio
T donatio spiritus sancti qua ministri armantur.
T remissio peccatorum.
charissimo. T ora et misericordia
S tranquillitas mentis et prelibatio vite eterna
et pax a deo patre. et christo ihesu
T quem tu sequere.

domino nostro. Gratias ago deo
T edocens. S antiquis abraham isaac et iacob q
verum deum vna fide coluerunt. quia vna fides
etroung scilicet antiquorum et modernorum iusto-
rum.

meo cui seruio fa progenitoribus
S sic sit tua.

meis in conscientia pura. q sine in-
termissione habeam tui memorias

S orans tibi maiora bona.

in orationibus meis nocte ac die:
S quia meus yesus tua esset confirmatione et sic qui
gaudeo de bono ipse gaudio de te perfectio-
nate subdit. ve gaud. Tc.

desiderans te videre. Memor la-
crimarum tuarum: vt gaudio im-
plear. Recordationem accipiens

T non inuenticia vel fragilis
eius fidei que est in te. T non ficta.
S parentum eius lenitatem fidei memoria. re-
fectorum hunc faceret.

Duc et habitauit primum in aavia

tua loide. et matre tua eunice: cert
T habitat eadē fides. S et ideo feruat. T q
fidei habet. et talis fuit. et quia tales parens.

tu autem q et in te. T Propter qua

causam admoneo te: vt resuscites

S episcopalem timore quasi sopiaam. S a deo ti-
bi collatum. S que te mihi obearre admonet

gratiam dei que est in te per impo-
T monem resuscites gratiam dei qd utiq potes

dedit enim deus spiritum

spiritum manuum mearum. T No

sunt a me omnes qui in asia sunt:

S tibi et mihi.

enim dedit nobis deus spiritum ti-

tuus semper sim memor. Hec est sapientia exhortatio ad vteriora.

Memento lacri. Flexit enī a paulo dimissus. patus cui eo ire ad oīa
paula. Qd ḡ p̄s habuit; absens teneat. accipies etiā recordationē fidei q

T fortitudinis contra aduersa que venit ex dilectione dei et proximi quas precedit sobrietas. A suō dono ad imum descēdit id est. a dilectione ad sobrietatem

moris. sed virtutis et dilectionis

T primo monuit non timere ad quod valer virū hic non erubescere ad quod valer discretionis et dilectionis. Quasi quia dedit spiritum dilectionis et discretiōis.

et sobrietatis. T Noli itaq̄ erubescere

T Id est crucifixum esse dñm. qd surrexit.

T nec in hoc rubor est.

re testimonium domini nostri. T Necq̄

T michi in predicando euāgeliū cr̄cis. S vel ad honorem euāgeliū

me vincitū eius: sed collabora euā

T quod potes. S Et debes. quia ipse est.

gelio secundum virtutem dei. T qui

S precio sanguinis. S nos sūntiori.

nos liberavit et vocavit vocatione

S soli sibi conuenienti. S quia ad sancta vocat

sua sancta: non secundum opera

T qd preuideras per gratia qdē

nostra. sed secundum propositum

S preuisa dari p̄ rōm

suū et gratiam que data est nobis

in christo ihesu ante tempora seculi

S in complerione.

laria. Manifestata est autem nunc

S id est predicationē christi illuminantē auditores

per illuminationem saluatoris no-

S christus S hec ē illa gratia

stri ihesu christi. qui destruxit qui-

S veranq̄ sci ētēt animē et corporis.

S in luce potuit

dem mortem: illuminauit autem

S i. incorruptibilem vitam. S Et hoc. S i. predi-

cationem euāgeliū S cete q necessarium est euan-

gelium.

vitam et incorruptōnem per euan-

S quasi immobilis.

gelium. in quo positus sum ego p̄

S nomen est actus. S habens potestatem apostoli-

cam. S quotidie docente gentes.

dicator et apostolus. et magister ge-

S omnia predico. S que modo rome-

tium. Ob quam causam etiā T hec

sustineo. S id est deficio vel crucepo-

patio; sed non confundor. Scio

S q deus esset. S vel mea commisi-

enim cui credidi: et certus sum. qz

T salutem meam quam ei commandauit id est i-

spe et fide illius collocaui S euāgeliū quod ip-

se mihi commēdauit vel quod ego ei commisi fer-
uandum.

potens est depositum meuz serua-

T iudicij. S vel deceps meri. S similiter tu: ha-

bens formam sa. Tc. per que potes custodire

S p̄s.

re in T illum diem. T Formā habēs

S non a quoconq̄

sanozorū verbōrum. que a me au-

S id est habens bona verba cum fāde et dilectione

T que est S fecit chrysostomus inservit.

disti in fide et dilectione in T christo

T officium tibi commissum. S diligenter executi-

one.

ihesu. bonum T depositum T custo-

S quod notes

di per spiritum sanctum qui habiv-

S in te in me. S tō opus ē te custodias

tat in nobis. S cis tib⁹ hoc q auersi-

T qui a me auersi. id est qui recesserunt a me mo-

do sunt in asia.

sunt a me omnes qui in asia sunt:

T illū q mibi reddet

te etiā p̄moneat. cu eti-

am in fīs fuerit firma

Propter quā

causam. Comenda

ta fide illi ad eā sine ti-

more et erubescēt p̄

dicandā exhortat.

T timoris. Quo

turbat petr⁹ negant

christum. Vn. Nolite

timere eos q oc. c. hu-

timoris n̄ accep̄ sp̄m

bill⁹ de quo dñs ait:

Eum time. qui p̄t cor-

pus et rāiaz perdere ī ge-

hennam. Sp̄us enim

sanc̄tus dat timorē nō

mundi. S dī. q p̄t per

dere ī gehennā ignis

Sed virtutis

et dile. Tc. Prepo-

ster. Quia ex sobrie-

tate dilectō. et deinceps

virtus. Quia talē spi-

ritū. ergo noli.

T Noli itaq̄ eru-

besce. Constantiam

habendam docet nec

erubescēt ē ī profes-

sio. Nō est eī vt emi-

bescat ī ea. q si hō vi-

lus ē xp̄s. gestis tñ ap̄

panuit de. et si crucifi-

xus est. resurrexit tñ a

mortuis. et multis vide-

tib⁹. suscipiat ēt nube

in celis ascendit. Vbi

ḡ putat infirmitas. ibi

apparet potētia

Qui nos libe-

ratuit. Vice reddere

liberanti p̄nent. Lui-

cu beneficjā digne re-

spōdere nō valem⁹ vel

legatōz ei fideliter et

instanter agam⁹

Qui cest. qui

dē mor. Et iō mōz

n̄ est timēda. p̄ fidē xp̄pi

Illuminauit

aut z̄ per euāng.

Tc. Quo b̄ spectet: ibi

apit. formā habēs.

Der euāgeli.

Onitritā incorrupti-

bile. q p̄ignota erat

cu euāgeliū fādicator

est paulus.

In quo posi. Tc.

Hic suo exēplo horat

Scio cui cui z̄

Qd nō p̄fudor. i. de-

ficio. vel n̄ frusta pati-

or. q̄ p̄misit et